

TEMA

Recerca i divulgació de la Serra

Es posa en marxa una iniciativa per tal de difondre un element històric, cultural i paisatgístic de la nostra illa com és la Serra de Tramuntana. Des del Consorci i des d'aquesta secció us animam a participar-hi.

Premis Serra de Tramuntana de recerca i investigació

♦ Josep Bernales *

El Consorci Serra de Tramuntana ha convocat, per primera vegada, els Premis Serra de Tramuntana de recerca i investigació, dirigits a tots els investigadors, historiadors i estudiants que facin recerca sobre els elements i els valors que fan d'aquest territori, Patrimoni Mundial.

Els Premis són una iniciativa del

Comitè d'Expertes i Experts del Consorci, un òrgan consultiu format per especialistes de diferents àrees de coneixement de la Universitat de les Illes Balears, per membres del comitè espanyol del Consell Internacional de Monuments i Llocs (ICOMOS) i per tècnics del Govern de les Illes Balears i del Consell de Mallorca.

Des del Consorci estem convençuts que els treballs que ens arribaran amb aquesta convocatòria potenciaran idees i projectes que reinvertiran positivament en la

realitat socioeconòmica del territori. Es valorarà l'originalitat, l'interès científic i l'adequació a la temàtica de paisatge cultural.

Les bases dels Premis no acoten la temàtica i abracen diferents competències com són ordenació del territori, urbanisme, patrimoni, cultura, agricultura, desenvolupament econòmic, natura, medi ambient o turisme. D'aquesta manera, s'admetran diferents temàtiques, a tall d'exemple, podríem citar, el siste-

ma hidràulic, les construccions de pedra en sec, les possessions, els camins de muntanya, els recursos naturals o l'afluència de visitants.

S'atorgaran 5 premis de 2.000 euros. El termini per poder presentar els treballs acaba el dilluns 13 de març (inclòs). Podeu consultar les bases

completes dels Premis al web serradetramuntana.net.

Només em queda animar-vos a participar en aquesta convocatòria que us ben assegur que, des del Consorci, ens fa molta il·lusió de tirar endavant, ja que compartir el coneixement repercutirà en una millor gestió de la Serra de Tramuntana com a Patrimoni Mundial.

* Cap de servei tècnic del Consorci Serra de Tramuntana

TEMA

Personatges que cal reivindicar i recordar

Sota el paraigua de la investigadora Amparo Ayora i de l'Ajuntament de Castelló s'ha iniciat el reconeixement públic d'un personatge oblidat i, de retruc, relacionada amb la de Mallorca dels anys 50-70 del segle XX.

Concha Alós, recuperada en el seu 100è aniversari

♦ Joan Font Roig *

Fa uns dies va tenir lloc la inauguració d'una exposició sobre la figura de Concha Alós (1922-2011), emergida del si d'una família republicana humil, que la guerra civil va fer fugir de Castelló. L'Arxiu Històric de la UIB ha participat en aquest homenatge tot enviant documentació, la qual forma part de

l'exposició que s'ha realitzat a Castelló.

Després d'una infantesa i joventut difícils i, separada gairebé de la família per la mort de la seva mare i l'empresonament durant uns anys del seu pare, es casà de joveneta amb el periodista Eliseu de Feijóo, que, curiosament, fou destinat a Palma com a director del *Diario Balears*, de l'antiga premsa del *movimiento*. L'entorn social i cultural amb què es relaciona en milloren i reforcen la inquietud literària; i, a

més a més, la duen a estudiar magisteri a l'Escola de Normal de Mestres Femenina de Palma (1950-1953). Aquest fet la fa exercir de mestre en més d'un dels pobles de l'illa.

Durant aquella època comença a publicar en revistes diverses. Cal

destacar, però, que un dels seus primers texts fou editat a *Lealtad* (revista mallorquina franquista dirigida per P. A. Serra) «El cerro del Telégrafo» (1959). Poc temps després es trasllada a Barcelona amb Baltasar Porcel, amb qui manté una llarga relació. Els especialistes diuen que aquesta relació fou essencial en la formació literària que compartiren.

Concha Alós fou finalista del Premi Ciutat de Palma (1958) amb *Cuando la luna cambia de color* i guanyà dos premis Planeta (1962 i 1964) amb *Los Enanos* i *Las hogueras*. Eren temps de dictadura en què les dones poca rellevància podien tenir i la literatura i la cultura no n'eren l'excepció. Malgrat tot, en les seves obres parla obertament de sexe, homosexualitat i prostitució..., temes més que tabú, i sobretot en la veu d'una dona.

* Arxiu històric de la UIB

TEMA

Defensa ciutadana del medi ambient

S'acaba de publicar l'obra col·lectiva *Les mobilitzacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears* (1991-2022). L'obra és el resultat d'una acció puntual de recerca i desenvolupament feta a la UIB, que ja compta amb un llibre digital i el web mobilitzacionsespaisnaturalsib.uib.cat.

Les mobilitzacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears (1991-2022)

♦ Paula Nigorra Vaquer *

Tot just aquests dies s'acaba de publicar l'obra *Les mobilitzacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears* (1991-2022) dins la col·lecció «Els Treballs i els Dies» de la Nova Editorial Moll. Es tracta

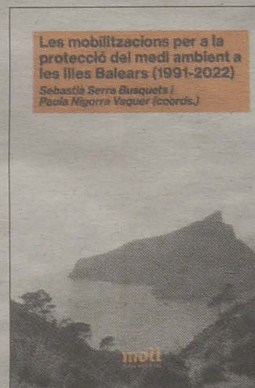
d'una obra col·lectiva en la qual es recullen les investigacions inèdites de 22 autors, que s'han estructurat en quatre blocs: introducció, aspectes generals, aspectes territorials i casuístiques concretes i aspectes transversals.

Dins el bloc introductori s'hi pot trobar un text d'aproximació a qüestions diverses de les mobilitzacions per a la protecció del medi

ambient, com ara els estudis i fonts, l'educació ambiental, la transferència de coneixements, el senderisme, etc.

Al segon bloc es poden trobar els capítols que analitzen, per a les diferents illes, les mobilitzacions ecologistes del període 1991-2022, tot fent-ne una valoració global. En canvi, el tercer bloc se centra en casuístiques més específiques i localitzades a punts d'especial conflictitat de les Illes Balears, com són es Canons, ses Coves, es Carnatge, ses Fontanelles, el Molinar, Son Sardina, el Pla de Sant Jordi, Punta Nati, la serra de Tramuntana o la Reserva de Biosfera de Menorca.

L'últim dels blocs inclou estudis sobre senderisme a les diferents

illes, el reflex de la defensa del medi ambient al panorama musical illenc i la relació directa entre patrimoni, recurs i medi ambient en el marc dels fars de les Illes Balears.

A més, també s'han inclòs tres blocs complementaris. El primer és una selecció de manifestos llegits a concentracions i manifestacions i

de posicionaments que obeeixen a lluites i mobilitzacions de gran transcendència. El segon és una selecció de narratives diverses sobre espais naturals i paisatges coetànies al període analitzat en aquest llibre. Finalment, el tercer és una relació de catorze textos legislatius que inclou tant textos consolidats com propostes legislatives.

* Doctoranda en història (UIB)

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
Busquets

Antoni Vives
Reus

Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)